18/12/2019

Οι ηρωικές Σουλιώτισσες και ο Χορός του Ζαλόγγου

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

Σαν σήμερα, 18 Δεκεμβρίου, το 1803, στο Ζάλογγο 22 ηρωικές Σουλιώτισσες, μπροστά στον κίνδυνο να πέσουν στα χέρια των Τουρκαλβανών, να βιασθούν και να κακοποιηθούν, πηδούν από βράχο με τα παιδάκια τους στο γκρεμό, προτιμώντας το θάνατο από την ατίμωση.

Ας δούμε τι προηγήθηκε για να φτάσουν οι Σουλιώτισσες σ' αυτή την συγκλονιστική πράξη.

Το θέρος του 1803 ο Αλή πασάς πολιορκεί το Σούλι, σφίγγει το κλοιό και οι πολιορκημένοι Σουλιώτες υποφέρουν από έλλειψη τροφίμων και πολεμοφοδίων. Όμως, με τη βοήθεια ενός Σουλιώτη προδότη, του Πήλιου Γούση, καταλαμβάνει το στρατηγικής σημασίας χωριό Αβαρίκο, κυκλώνοντας τους Σουλιώτες. Μερικοί καταφεύγουν στο Κούγκι και άλλοι στο λόφο της Μπίρας. Από τις θέσεις αυτέ, αποκρούουν τις λυσσώδεις επιθέσεις των Αλβανών.

Τον Νοέμβρη η θέση των Σουλιωτών γίνεται τραγική και στα μέσα Δεκέμβρη καταφθάνει ο αντιπρόσωπος της Ρωσίας στην Πολιτεία των Επτανήσων,

Μοτσενίγος, με ρητή διαταγή του Ρώσου καγκελαρίου, κόμη Βοροτσώφ, να επέμβει δαπανώντας όσα χρειάζονταν για να διασώσει το Σούλι. Αρκετοί Σουλιώτες εξαντλημένοι από την πείνα και τις κακουχίες αποφασίζουν μέσα στην απόγνωση τους να εφορμήσουν με τα γιαταγάνια στα χέρια και με γιουρούσια διασπούν τον κλοιό των πολιορκητών και διαφεύγουν.

Στις 12 Δεκεμβρίου 1803 ο καλόγερος Σαμουήλ στο Κούγκι με πέντε μοναχούς προβαίνει σε μια παράτολμη ενέργεια. Μόλις μπήκαν οι άντρες του Αλή Πασά, βάζει φωτιά στην πυριτιδαποθήκη και ανατινάσσονται στον αέρα μαζί με πολλούς Αλβανούς.

΄Εξαλλος ο Αλής διατάσσει γενική επίθεση εναντίον των Σουλιωτών, που έφευγαν σε δύο κατευθύνσεις. Η μία προς την Πάργα και η άλλη προς το χωριό Ζάλογγο. Οι πρώτοι πολεμώντας γενναία έφτασαν στον προορισμό τους, αλλά οι 100 οικογένειες που κατέφυγαν στο Ζάλογγο δέχτηκαν τις μανιώδεις επιθέσεις των Αλβανών. Ένα σώμα με τον Κίτσο Μπότσαρη κατόρθωσε να διαφύγει με απώλειες, διασπώντας τις γραμμές των πολιορκητών.

Όμως, 22 γυναίκες με τα παιδιά τους και έξι άντρες που εγκλωβίστηκαν. Για να μην πέσουν στα χέρια των Αλβανών, αφού έριξαν πρώτα τα παιδιά τους στον γκρεμό από το ψηλότερο σημείο, το βράχο Στεφάνι, στη συνέχεια έπεσαν και οι ίδιες, προτιμώντας το θάνατο από την ατίμωση και την αιχμαλωσία.

Ο Ρώσος Μοτσενίγος δεν κατόρθωσε να κάνει τίποτα. Εντυπωσιασμένος, όμως, από τη συγκινητική θυσία των Σουλιωτισσών ενημέρωσε την Αγία Πετρούπολη για όσα έγιναν, τα οποία αναφέρει και ο λόρδος Βύρων σε ποίημα που έγραψε αργότερα για το χορό του Ζαλόγγου.

Για τους σημερινούς αμφισβητίες του γεγονότος, παραπέμπουμε σε αναφορές των ημετέρων Χριστόφορου Περαιβού, Γιάννη Βλαχογιάννη, αλλά κυρίως ξένων που βρίσκονταν εκεί τη συγκεκριμένη περίοδο (οι απόψεις τους διίστανται μόνο στον αριθμό των γυναικών):

Φραγκίσκος Πουκεβίλ, Γάλλος διπλωμάτης και περιηγητής, γράφει στο 3τομο βιβλίο του: «Ηρωικό θάρρος 60 γυναικών που κινδύνευαν να παραδοθούν στη σκλαβιά των Τουρκαλβανών. Ρίχνουν τα παιδιά τους πάνω στους πολιορκητές σαν να ήταν πέτρες. Έπειτα, πιάνοντας το τραγούδι του θανάτου και κρατώντας η μια το χέρι της άλλης, ρίχτηκαν στο βάθος της αβύσσου…».

Κλώντ Φωριέλ, Γάλλος ιστορικός και ακαδημαϊκός, αναφέρει: «Οι περισσότερες απ’ τις 60 γυναίκες ήταν μητέρες, αρκετά νέες, και είχαν μαζί τα παιδιά τους, άλλες στο βυζί ή στην αγκαλιά, άλλες τα κρατούσαν από το χέρι. Η κάθε μια πήρε

το δικό της, το φίλησε για τελευταία φορά και το έριξε ή το έσπρωξε γυρνώντας το κεφάλι στον διπλανό γκρεμό. Μετά, πιάστηκαν από τα χέρια και άρχισαν ένα χορό, κοντά στην άκρη του γκρεμού και μία-μία ρίχνεται κάτω στο φοβερό βάραθρο ως την εξηκοστή».

Ιάκωβος Μπαρθόλντι, Πρώσος διπλωμάτης-περιηγητής, έγραψε στο βιβλίο Ταξίδι στην Ελλάδα 1803-04: «39 γυναίκες γκρεμίστηκαν από τα βράχια με τα παιδιά τους, που μερικά βύζαιναν ακόμα…».

Γουλιέλμος Μαρτίνος Ληκ, Άγγλος στρατιωτικός-περιηγητής, έγραψε στο σύγγραμμα Περιήγηση στην Ελλάδα: «Έξι άνδρες και 22 γυναίκες ρίχτηκαν από τα βράχια από το ψηλότερο σημείο του γκρεμνού, προτιμώντας έτσι να μην πέσουν ζωντανοί στα χέρια των εχθρών τους. Πολλές γυναίκες που είχαν παιδιά, τις είδαν να τα ρίχνουν με δύναμη προτού εκείνες κάνουν το μοιραίο πήδημα».

Πηγή: pontos-news.gr/Τάσος Κ. Κοντογιαννίδης